

Elżbieta Kempisty, Zofia Sulgostowska

Woźna Wieś, pow. Grajewo. Stanowisko 1, 2

Informator Archeologiczny : badania 7, 47-48

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WOŁOWICE, pow. Kraków
Stanowisko 1

patrz
paleolit i mezolit

WOŻNA WIEŚ, pow. Grajewo
Stanowisko 1,2

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła dr Elżbieta Kempisty
i mgr Zofia Sulgostowska. Finansowało PAM.
Pierwszy sezon badań. Osada neolityczna,
cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko 1.

Położone jest na polach ornych na południe i południowo-zachód od południowej krawędzi dolnej rzeki Jegrzni, wzdłuż jeziora Dręstwo. Z rozkładu materiału powierzchniowego wynika, że stanowisko to rozciąga się wzdłuż krawędzi Jegrzni na około 150 m i około 250 m wzdłuż brzegu jeziora w kierunku zachodnim.

Założono 3 wykopy o powierzchni 98 m². Stwierdzono występowanie zabytków do głęb. 80-120 cm od powierzchni. W wykopie 1 zarysowały się dwa skupienia zabytków w warstwie pod próchnicą.

Z wykopów i z powierzchni poza fragmentami ceramiki wydobyto 1041 krzemieni, w tym 156 rdzeni i narzędzi krzemiennych i kamiennych. Wyroby krzemienne wykonane są z surowca kredowego narzutowego i być może kopalinianego. Mają rozmiary małe, średnie i b. małe. Wystąpiły rdzenie jednopiętowe wiórowe i wielopiętowe odłupkowe, łuszczenie sporadycznie. Brak jest okazów doborowych wśród półsurowca odłupkowego i wiórowego, dużo jest natomiast materiału odpadkowego. Narzędzia o proporcjach krępych i krótkich z przewagą skrobaczy - 19, drapaczy - 15, rylców - 9, wiórów i odłupków łuskanych. Pojedynczo były znalezione: wiertniki i pazury, noże piasko łuskane, zbrojniki w tym 1 niski trapez, 1 fragm. zbrojnika typu Wieliszew, 1 fragm. wiórka typu Borki /?/, domniemany trzonek liściaka dwukątowego oraz 4 ciosaki rdzeniowate.

Wyroby krzemienne i fragmenty naczyń należą zapewne do neolitycznej kultury niemieńskiej, wyróżnionej ostatnio na terenie zachodniej Białorusi. Wykazują one dość istotne różnice / cechy techniczne gliny, sposób zdobienia naczyń, typy wyrobów krzemiennych / w stosunku do niemieńskich materiałów pochodzących ze stanowiska 1 w Sośni pow. Grajewo, co może świadczyć o odmiennej chronologii. Brak analogii oraz dotychczasowy brak podstaw do datowania warstw / być może węgle wydobyte z jamy dostarczą potrzebnych danych / nie pozwala na bardziej precyzyjne ustalenie chronologii. Sprawą otwartą jest także interpretacja niektórych wyrobów krzemiennych i ich przynależności do zespołu neolitycznego. Przyszłe badania pozwolą na pełniejsze rozpracowanie tego zagadnienia.

W wykopie 1, w spągu ziemi ornej natrafiono na ślady po zniszczonych grobach z okresu rzymskiego. Zachowały się liczne przepalone kości, fragmenty dółki naczyń i żelazny grot oszczepu.

Stanowisko 2

Około 200 m na północny-wschód od stanowiska 1. Zabytki występują na brzegu jeziora oraz w licznych kretowiskach na powierzchni łąk, na odcinku 250 m na południe od ujścia Jegrzni i do 200 m na wschód od brzegu jeziora.

Rów sondażowy o powierzchni 3 m² pozwolił na stwierdzenie występowania wyrobów krzemienych i nielicznych ułamków ceramiki.

Na powierzchni i w wykopie wystąpiło 75 krzemieni z surowca kredowego narzutowego o rozmiarach małych, średnich i b. małych, w proporcjach krępych i krótkich. Wśród 24 wyrobów wydzielonych znajdują się drapacze, rylice, skrobacz, odłupki i wióry łuskane oraz trójkątny grocik łuskany powierzchniowo, który znaleziony został na powierzchni.

Wstępna analiza materiału wskazuje, że jest to także stanowisko neolityczne.

Oba stanowiska będą w przyszłym roku badane.

ZBROJEWSKO, pow. Kłobuck

Stanowisko 1

patrz

średniowiecze

ZGORZYŃSKIE, pow. Puławy

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Lublinie

Badania prowadził mgr Andrzej Kutyłowski,
Finansował Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Lublinie. Pierwszy sezon badań, Cmentarzysko kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko położone jest 300 m na północ od szosy Wąwolnica-Kazimierz. Odkryte zostało podczas orki na kulminacji niewielkiego wzgórza.

Na przestrzeni 400 m kw. odkryto 6 grobów / łącznie ze zniszczonym częściowo grobem odkrytym przez właściciela pola/. 5 grobów miało zniszczoną przez orkę górną część płaszcza kamiennego. Znajdowały się one tuż pod powierzchnią ziemi na głębokości średnio 15-25 cm. Wyposażenie, w postaci nielicznych naczyń także było w poważnym stopniu zniszczone. W jednym wypadku dwa groby usytuowane były jeden pod drugim. W grobie położonym głębiej i co za tym idzie stosunkowo lepiej zachowanym, znajdował się szkielet oraz dwa naczynia - flaszka z kryzą i amfora oraz siekierka krzemienista. W grobie wyższym znajdował się leżący na boku szkielet i cztery niewielkie siekierki z krzemienia pasiastego. Wszystkie groby zorientowane były w kierunku wschód-zachód. Wszystkie posiadały obstawę i piasek kamienny.

Przeprowadzone w okolicy badania powierzchniowe pozwoliły stwierdzić, że na wysoczyźnie, tuż nad doliną rzeki Bystrej, na polu tego samego gospodarza, istnieje również osada.

Badania będą kontynuowane.